

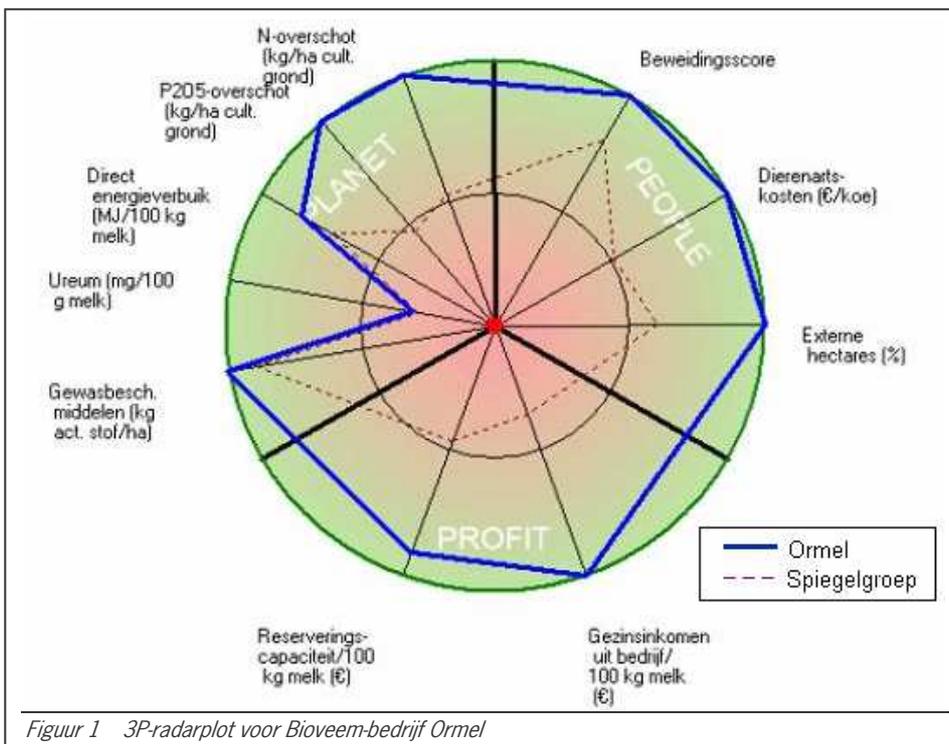
Bioveem brengt duurzaamheid in beeld

Gerben Doornewaard, Alfons Beldman en Goaitske Iepema (Louis Bolk Instituut)

Binnen het project Bioveem hebben biologische melkveehouders, onderzoekers en adviseurs gewerkt aan het versterken en verbreden van de biologische melkveehouderij. Het project liep van 2001 tot en met 2005 en heeft veel nieuwe kennis opgeleverd over tal van onderwerpen die ook zeker voor de gangbare melkveehouderij interessant is. Eén van de onderwerpen betreft het in beeld brengen van de duurzaamheid op de bedrijven en het vergelijken ervan met andere bedrijven.

De 3P-radarplot

Duurzaamheid is een breed begrip, dat vaak wordt vertaald naar de triple-P benadering. Er moet een balans zijn tussen de 3 P's: People (ethiek), Planet (ecologie) en Profit (economie). Voor het inzichtelijk maken van duurzaamheid is in Bioveem gewerkt aan een instrument waarmee in één oogopslag een integraal beeld moet kunnen worden gegeven van de duurzaamheid op individuele bedrijven. Daarnaast moet het instrument aan kunnen tonen hoe een bedrijf scoort ten aanzien van duurzaamheid in vergelijking met soortgelijke collega-bedrijven. Verder moet het instrument transparant en relatief eenvoudig toepasbaar zijn door zoveel mogelijk gebruik te maken van bestaande en herkenbare kengetallen zonder toepassing van weging. Voor de verdere invulling van de drie P's is vanuit Bioveem een workshop georganiseerd met onderzoekers die gespecialiseerd zijn in het onderwerp duurzaamheid en een aantal melkveehouders. De workshop bestond grofweg uit twee stappen. Eerst zijn per P te benoemen thema's en kengetallen geïnventariseerd. Vervolgens hebben de deelnemers aangegeven welke thema's en kengetallen de meeste prioriteit hebben. Op basis van deze informatie is de 3P-radarplot ontwikkeld. Figuur 1 geeft een voorbeeld van de toepassing van de 3P-radarplot op een deelnemend Bioveem-bedrijf, het bedrijf Ormel.

Figuur 1 3P-radarplot voor Bioveem-bedrijf Ormel

De dikke lijn geeft de score van het te beoordelen bedrijf weer. Hoe dichtere deze lijn de buitenrand van de radarplot nadert, hoe duurzamer het bedrijf is. Ligt de lijn dicht bij de middenstip, dan is het bedrijf juist niet duurzaam. Naast de dikke lijn staat ook een dunne onderbroken lijn weergegeven. Deze lijn geeft weer

hoe een zogenaamde spiegelgroep, een vergelijkingsgroep met dezelfde omvang, scoort ten aanzien van duurzaamheid. Uit de 3P-radarplot blijkt in één oogopslag dat het Bioveem-bedrijf goed scoort qua duurzaamheid en het met name bij People en Profit aanmerkelijk beter dan de spiegelgroep.

De 3P-radarplot is vooral bedoeld om bewustwording tot stand te brengen bij individuele ondernemers en om hen in beweging te brengen. Het instrument richt zich dus minder op het definiëren van duurzaamheid en op externe communicatie.

Kengetal externe hectares

In combinatie met de 3P-radarplot is binnen Bioveem het kengetal 'externe hectares' ontwikkeld. Dit kengetal geeft aan hoeveel grond een melkveebedrijf indirect in gebruik heeft naast de eigen hectares. Voor de berekening van het aantal externe hectares wordt het saldo van aanvoer en afvoer van strooisel, voer en mest in een jaar uitgedrukt in hectares.

Om de resultaten van het kengetal tussen de bedrijven vergelijkbaar te maken, worden de externe hectares uitgedrukt als percentage van de bij het bedrijf behorende hectares. Het blijkt dat over de jaren 2001 – 2003 het gemiddelde percentage externe hectares op de Bioveem-bedrijven varieert van 4 tot 80 procent. Er zijn verschillende redenen voor deze grote spreiding van het kengetal externe hectares. De meest belangrijke reden is de mate waarin de bedrijven strooisel, ruw- en krachtvoer aankopen. Daarnaast speelt ook de afvoer van mest een rol. Uitgedrukt in externe hectares weegt de afvoer van mest echter niet op tegen de aanvoer van voer.

Meer informatie:

Rapport *Vijf jaar Bioveem: 17 strategieën voor een duurzame toekomst*, verschijnt binnenkort en is te downloaden op de website www.bioveem.nl.